

УДК 32: [343. 97: 351. 862. 4 (477)]

*О. П. Постельжук,
к. і. н., доцент, доцент кафедри політичних наук,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
ORCID ID: 0000-0002-7123-7908*

*Л. І. Валюх,
к. і. н., доцент, доцент кафедри політичних наук,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
ORCID ID: 0000-0002-0212-5400*

*Г. Я. Невинна,
к. і. н., доцент, доцент кафедри політичних наук,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
ORCID ID: 0000-0003-3832-6690*

*Р. Ю. Михальчук,
к. і. н., доцент, доцент кафедри всесвітньої історії,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
ORCID ID: 0000-0001-9313-4830*

DOI: 10.32702/2306-6814.2021.22.107

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНА ЗЛОЧИННІСТЬ І НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА: НЕОБХІДНІСТЬ ЗМІНИ БЕЗПЕКОВОЇ ПАРАДИГМИ УКРАЇНИ

*O. Postel'zhuk,
PhD in Historical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Political Sciences, Rivne State University of Humanities, Rivne, Ukraine
L. Valiukh,
PhD in Historical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Political Sciences, Rivne State University of Humanities, Rivne, Ukraine
H. Nevyinna,
PhD in Historical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of Political Sciences, Rivne State University of Humanities, Rivne, Ukraine
R. Mykhalchuk,
PhD in Historical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department
of World History, Rivne State University of Humanities, Rivne, Ukraine*

TRANSNATIONAL CRIME AND NATIONAL SECURITY: THE NEED TO CHANGE SECURITY PARADIGMS IN UKRAINE

Досліджено основні загрози від Транснаціональної організованої злочинності (ТОЗ) для національної безпеки України в контексті здійснення нею протиправної діяльності. З'ясовано, що її кримінальні суб'єкти здатні справляти відчутний вплив на процес прийняття політичних рішень у системі державного управління. Означена структурна архітектура та визначена інструментальна конфігурація основних компонентів, завдяки яким може реалізовуватися транснаціональна злочинність. Визначені причини успішної функціональності Транснаціональних кримінальних акторів (ТКА) у контексті здійснення ними міжнародної протиправної діяльності. З'ясовано, що системне дотримання герметичності у сфері національної безпеки, гарантуватиме можливість безперервного економічного розвитку української держави на інноваційних засадах зі збереженням національного суверенітету в умовах наявності транснаціональних загроз.

The article deals with the specifics of transnational crime as a global phenomenon that emerged within the global economy. Transnational crime is a consequence of not only the bureaucratized system of public administration, but also of the economic interdependence of countries due to the emergence of international trade, rapid spread of new technologies, development of international financial and payment systems, transformation of communication system, movement of human and intellectual capital and rapid escalation of military-economic confrontation between super powers.

The research has shown that financially and technologically dominating transnational corporate groups, as well as super powers, skillfully use cyberspace to weaken national governments. The reason for the activity of transnational organized crime in Ukraine is the imperfection of current legislation.

Transnational organized crime is the latest threat to Ukraine's sovereignty, as it has great destructive potential. The main components through which transnational organized crime can be realized are identified.

Professionally using legal, financial, economic and political tools, possessing significant human resources, its criminal subjects are able to systematically increase their influence on the national economy and political elites of the state. This can pose a potential threat of the loss of political and power subjectivity by national elites and lead to the changes in the foreign affairs, national, educational and defense policy, and so on.

The process of developing the new security paradigm is practically impossible without the formation of new, more adapted to modern transnational threats, security institutions, mechanisms and tools already used by technologically advanced Western countries, which modernize the security policy in this area, move to new, political, legal and force principles for overcoming this type of threat. Adherence to the principles of leak-proof and evolutionary development of the Ukrainian national security will guarantee the possibility of preserving the state sovereignty and continuous economic development.

Ключові слова: ТОЗ, ТКА, національна безпека, кібербезпека, міжнародні актори, кримінальні суб'єкти, Європейський Союз (ЄС).

Key words: transnational organized crime, national security, cyber-safety, international actors, criminal subjects, transnational criminal actors, European Union.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Становлення управлінської транснаціональної корпоративної культури змінило підходи до розуміння національно-безпекових парадигм. Володіючи глибоким потенціалом проникнення, транснаціональні актори поетапно набирають соціально-економічної суб'єктності, стаючи впливовим гравцем у політичній системі національних держав. Трансформуючи національне законодавство країн у напрямі реалізації своїх глобальних проєктів, вони розгерметизовують безпекові параметри їх державницького суверенітету, створюючи, тим самим, штучні шлюзи, через які проникають й інші міжнародні суб'єкти — ТКА.

Реагуючи на порушення безпекової герметичності, державний апарат змушений коригувати безпекову парадигму в напрямі її осучаснення, що потребує значного збільшення фінансових асигнувань у різні сфери національної безпеки — від прикордонної, оборонної, кібербезпеки тощо, до сукупності певних політичних заходів, які спрямовані на каналізацію таких загроз. Впровадження еволюційних безпекових концептів тех-

нологічного посилення (наприклад, кібернетичної безпеки армії, цифрове переоснащення різних контрозвідувальних управлінь, у тому числі, фінансової розвідки та подальше розгортання сучасних кібервійськ), гарантуватиме функціональність безпекового бар'єру, а також подальшу безперервність процесу розвитку технологізації економіки на новітніх, інноваційних засадах і сфери національної безпеки та системи державного управління загалом.

ОБГРУНТУВАННЯ АКТУАЛЬНОСТІ ТЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Необхідність формування новітнього внутрішнього безпекового середовища Україною є наслідком відчутного послаблення держави, у зв'язку з гібридною військовою агресією з боку Росії. Використовуючи мілітарний транснаціональний "елемент", Російська Федерація (РФ) прагне геополітично та економічно домінувати в регіоні. Формування новітньої безпекової парадигми Україною, потребує врахування військово-економічного та інформаційно-комунікаційного потен-

ціалу РФ. Оскільки це дозволить мінімізувати можливість Росії із задіяння таких структур, які проникають у різні управлінські сфери держави, тим самим, системно послаблюючи її. Саме вироблення новітніх безпекових механізмів для протидії таким міжнародним кримінальним акторам є ключовим завданням національних еліт, що прагнуть досягнути безпекового оптимуму.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Метою дослідження є розкриття сутнісної функціональності транснаціональних акторів у контексті здійснення ними міжнародної протиправної діяльності. Завданням — визначення загроз, які може нести транснаціональна організована злочинність для національної безпеки України в контексті існуючої безпекової парадигми.

АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Транснаціональна організована злочинність (ТОЗ) є предметом вивчення багатьох вітчизняних вчених, серед яких В. Буркаль [5], Г. Жаровська [13], М. Вербенський [6], І. Рудницький [23], А. Дорошенко [10], К. Марисюк [17], М. Микієвич [18], В. Попко [21], О. Тронько [28], С. Філіпов [29], О. Столярський [26] тощо. Серед західних дослідників, варто відмітити доробки М. Moore [34], М. Kleiman [33], L. Shelley [37], J. Richards [35], A. Bossard [31], R. Godson, W.J. Olson [32] тощо.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Транснаціональна злочинність як явище світового характеру, постала в умовах глобальної економіки. У своїй функціонально-управлінській основі, вона складається з різних компонентів та інструментів фінансового, політичного та [напів]мілітарного характеру, володіючи широким діапазоном можливостей, в якому можуть перебувати його кримінальні суб'єкти. Транснаціональна злочинність можлива лише за умови деформації інститутів державної влади у їх управлінському сегменті та слабкості розвідувально-силового блоку національних держав, а також неспроможності міжнародних організацій, виробити ефективні інструменти для боротьби з її суб'єктами. Архітектура ТОЗ складається із багаторівневої, централізовано-організаційної структури й уразі необхідності, отримує кваліфікований юридичний супровід, який і забезпечує їй неабияку живучість та практичну функціональність [1, с. 187].

Означення структурно-функціонального та управлінського компоненту потенціальності ТОЗ фахово здійснила Г. Жаровська, яка вважає "частину суб'єктів транснаціональної організованої злочинності симбіозом... злочинних організацій і держави, яка через свої органи використовує злочинні кошти, способи й види діяльності для досягнення власних цілей..." [11, с. 191]. Їхня кримінально-функціональна структура, побудована за новітнім принципом Транснаціональних корпоративних груп (ТКГ), управлінським алгоритмом яких є мінімізація затрат при максималізації прибутків. Становлення та розвиток ТОЗ, тому й розглядається як "комплексний процес раціональної реорганізації в міжнародному масштабі злочинних підприємств, які аналогічно реорганізації легальних господарських операцій в еко-

номічні..." [19, с. 105], прагнуть напівлегально функціонувати, уникаючи (омінаючи) фіскального та правового контролю з боку державного апарату й світової політичної системи [2, с. 200].

ТОЗ означається різним сегментом у своїх кадрових (етнічні, національні, релігійні групи), фінансових (офшори, фірми-прокладки, конвертаційні центри, дочірні компанії, банки), мілітарних (приватні військові компанії, терористичні групи, криміналітет) активах, що володіють міжнародними спроможностями в області реалізації вузькокорпоративних інтересів як кримінальним, так і [напів]законним шляхом. Причиною їх успішності слугує оперативність у можливостях швидкого кадрового відновлення через бідність, національну "толерантність", відмінну організованість через управлінську структурованість і високий рівень адаптації її кримінальних суб'єктів до правових механізмів, які створенні для боротьби з ними [11, с. 192].

Транснаціональна злочинність є наслідком не лише забюрократизованої системи державного управління, але й економічної взаємозалежності держав унаслідок появи міжнародної торгівлі, стрімкого поширення новітніх технологій (інтернету, мобільного зв'язку, швидкості поширення інформації тощо), становлення міжнародних фінансових і платіжних систем, трансформації системи комунікації (її глобальність), трудової міграції, руху людського й інтелектуального капіталу чи стрімкого загострення військово-економічного протистояння між державами-гегемонами [4, с. 25].

Однак, не дивлячись на те, що "міжнародна злочинність формується під впливом протизаконної практики та переважно розглядається, як загально-кримінальне явище" [4, с. 11], ТОЗ несе потенційну небезпеку політичній, економічній, правоохоронній та управлінській сфері держави [14, с. 34]. Оскільки, вона продукує слабкість в національних середовищах політичних еліт (через можливість її суб'єктами корумпувати та скомпрометувати управлінський апарат) [28, с. 53], а також здатністю її "різними етнічними елементами" [24, с. 193] готувати необхідне "тло" для військової агресії, вмінням налагоджувати сучасну транспортну інфраструктуру для обігу міжнародного наркотрафіку та контрабанди, організувати торгівлю зброєю, людськими органами та людьми [36, с. 13]. Водночас кримінальні суб'єкти ТОЗ вміло проникають в економіку держави (використовуючи відмінності кримінально-процесуального правосуддя між країнами) за допомогою "корупції та насилля" [15, с. 115]. Тим самим вони руйнують і деформують її фінансові та правові інститути, правоохоронні органи тощо, водночас розбалансовують управлінський апарат через його системну криміналізацію.

Торгівля людьми на транснаціональному рівні є значною проблемою XXI ст., враховуючи її масштаби. Такий вид злочину пов'язаний, насамперед з фізичною, сексуальною чи інтелектуальною експлуатацією людей і не кваліфікується (згідно міжнародного законодавства) як просто незаконний перетин державного кордону інших держав. Наприклад, лише протягом 2006—2015 рр. — стверджує С. Філіпов, "кількість передбачуваних жертв потенційно зросла у всіх країнах ЄС" у декілька разів [28, с. 51].

Торгівля людьми є значущою проблемою й для України, позаяк згідно "Глобального індексу рабства",

кількість українців, які стали жертвами транснаціональної работоргівлі сягає щонайменше 300 тисяч осіб [9]. Такий статус-кво, ускладнює демографічну ситуацію в Україні та потенційно формує виклики для національної безпеки, серед яких: 1) відсутність сталого економічного розвитку та технологічної інноваційності економіки; 2) продукування кризи у правоохоронній та контррозвідальній сфері; 4) підлив міжнародного авторитету та політичного іміджу країни; 5) складність подальшої охорони та оборони державного кордону України; 6) формування в українців відчуття байдужості з боку політичної влади держави.

Кіберпростір займає окреме місце у сучасному дискурсі розуміння безпекової парадигми на транснаціональному рівні. Його особливість полягає в тому, що він не потребує територіальної бази для можливості скоєння міжнародного злочину суб'єктами ТКА [2, с. 200]. Транснаціональна кіберзлочинність означається через кібератаки на енергетичні, фінансові та банківські державні установи, фінансові злочини, використання з метою сексуальної експлуатації жінок і дітей у віртуальній мережі тощо [29, с. 119].

Саме від кібератак на енергетичні об'єкти в 2015—2016 рр., Україна понесла найбільші фінансові втрати, будучи неготовою до ведення сучасних кібервійн. Йдеться про "Масовий координований кібернапад", що здатен зупинити роботу органів державної влади, режимних об'єктів, вивести з ладу інформаційну та енергетичну інфраструктуру, заблокувати автоматизовані системи управління в лавах Збройних сил України тощо [8].

Мілітаризація кіберпростору є наслідком економічного та технологічного суперництва не лише між США та членами BRICS — Китаєм, Росією, Бразилією, Індією, ЮАР, але й міжнародними транснаціональними акторами, що займають лідируючі фінансові позиції в списку Fortune Global 500, загальна сукупність активів яких на сьогодні складає десятки трлн дол., що в декілька разів може перевищувати військовий бюджет США [30].

Фінансово й технологічно домінуючи, транснаціональні корпоративні групи (як і держави-гегемони водночас), вміло використовують кіберпростір для послаблення національних урядів. Оскільки він є напроцуд ефективною латентною формою для міждержавної конкуренції у різних сферах соціально-економічної діяльності. Навіть технологічно розвинуті країни потерпають від такого стилю ведення міжнародної політики. У 2021 р., лише в США сотні компаній зазнали кібернападу з боку ТОЗ, а чимало з них (через кіберпіратство) зазнали мільйонних збитків у доларовому еквіваленті (наприклад, Apple, JBS, Acer, Colonial Pipeline, Kaseya, Sol Oriens тощо). Кібернападу зазнало й Агентство США з міжнародного розвитку (USAID), а у 2016 р. Національний комітет Демократичної партії. США та Великобританія звинувачують у кібератаках РФ і Китай, які створивши надсучасні кібервійська, використовують їх через ТОЗ, камуфлюючи під самостійні хакерські групи (Sodinokibi, DarkSide, REvil) [27].

Факторною причиною такої активності ТОЗ в Україні є недосконалість чинного законодавства у сфері закріплення ознак транснаціональної організованої злочинності та транснаціональних злочинних організацій,

що не надає можливість їх чітко виокремити з-поміж інших видів злочинних проявів і суміжних злочинних утворень..." [17, с. 489]. Водночас невідповідність нормативно-правової бази України міжнародним стандартам щодо запобігання кримінальній діяльності ТОЗ (особливо у сфері митного контролю, наприклад) й надає можливість її кримінальним суб'єктам, розглядаючи Україну як сприятливе поле для реалізації "перспективних сфер та напрямів транснаціональної злочинної діяльності" [19, с. 105].

Щоб вирішити проблему існування ТОЗ у континентальній Європі, ЄС створив нормативно-правову та інституційну базу задля вироблення новітніх механізмів з ліквідації діяльності її кримінальних суб'єктів [18, с. 7]. Оскільки економічні збитки, які завдаються діяльністю міжнародної організованої злочинності, сягають десятків мільярдів доларів на рік. Наприклад, серед основних інституціональних механізмів такої протидії, можна назвати HEUNI (Європейський інститут із запобігання злочинності й контролю над нею, що заснований у 1981 р. [7, с. 8], CDPC (Європейський комітет з проблем злочинності) [7, с. 9], а також Програму Організації Об'єднаних Націй (ООН) 1991 р. по "боротьбі зі злочинністю і кримінального правосуддя" [25, с. 393].

Україна теж формує сучасні нормативно-правові механізми для боротьби з ТОЗ, посилюючи свій безпековий блок (розвідку, контррозвідку, реформуючи Службу безпеки України (СБУ) та Міністерство внутрішніх справ (МВС), зрештою трансформуючи кримінально-процесуальне законодавство. Формою таких ініціатив є ратифікація Верховною Радою України (ВРУ) "Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності, де законодавчо визначено (у ст. 1), що "Мета цієї Конвенції полягає у сприянні співробітництву в справі більш ефективного попередження транснаціональної організованої злочинності та боротьби з нею" [16].

Як стверджує В. Попко, "злочинність транснаціонального кримінального діяння має бути встановлена джерелами міжнародного права й національним законодавством" [20, с. 139—140] України водночас. Оскільки, кримінальні злочини такого рівня кваліфікуються як "кримінально каранні діяння", відповідальність за які передбачається саме національним законодавством (незважаючи на те, в якій країні/країнах був здійснений той чи інший вид злочину), зміни в підходах до вирішення цієї проблеми є вкрай нагальним питанням [29, с. 118].

В умовах завершення "старого" розуміння процесу глобалізації (Даоської системи) та гіперактивним наступом нової технологічно-цифрової епохи, транснаціональна організована злочинність трансформується у новітні конфігураційні моделі. Враховуючи інструментальну компоненту ТОЗ у реалізації своєї кримінальної діяльності через примус, насильство, корупцію тощо [2, с. 200], її оптимумом є зосередження уваги на тих країнах, де простежується невідповідність національного законодавства транснаціональним загрозам, а також слабкість національних еліт через свою корумпованість і забюрократизованість, економічну відсталість держави, внутрішні національні й конфесійні протиріччя, громадянську війну чи ведення країною бойових дій.

Прагнучи економічно й технологічно домінувати у тому чи іншому регіоні (з метою нарощування своїх

фінансових спроможностей), ті, чи інші країни, корпорації, дочірні компанії тощо, латентно вдаються до послуг міжнародних кримінальних суб'єктів. Останні можуть застосовувати широкий інструментальний діапазон можливостей (від кримінальних, корупційних, технологічних і кібернетичних до напівмілітарних), яких позбавлена легітимна влада чи легальний економічний сектор. Держави, можуть, наприклад, використовувати приватні військові компанії ("Watchguard International" — Великобританія, "Blackwater Security Consulting" — США, ПВК "Вагнера" — РФ) як засіб нарощування своїх потенційних спроможностей у тій чи іншій сфері [3].

Свою вразливість перед ТОЗ Україна продемонструвала навесні 2014 р., коли, фактично, виявилася неспроможною захистити свої кордони та державний суверенітет, втративши, при цьому, понад 7 % своєї території та 20 % ВВП [22]. Використовуючи різний транснаціональний злочинний елемент, РФ вміло направляла та скеровувала його (підсилюючи своїми окремими кадровими підрозділами та військовими радниками) на розпалювання національної ворожнечі та руйнацію територіальної цілісності України. Як стверджує Г. Жаровська, "...незважаючи на велику кількість органів, які за своїми функціональними обов'язками мають боротися з транснаціональною злочинністю, успіхи цієї боротьби є сумнівними, а реальні результати зусиль правоохоронної системи викликають занепокоєння (оскільки — О.П.) ...державна фактично опинилася беззахисною перед посяганням транснаціонального злочинного елемента на національну безпеку України..." [12, с. 477].

ВИСНОВКИ

Отже, транснаціональна організована злочинність є новітньою загрозою для суверенітету України, оскільки має великий руйнівний потенціал. Фахово користуючись юридичним, фінансово-економічним та політичним інструментарієм, володіючи значними людськими ресурсами, її кримінальні суб'єкти (вміло організовані та керовані) здатні до системного нарощування свого впливу на національну економіку та політичні еліти держави. Це може становити потенційну загрозу втрати політичної та владно-управлінської суб'єктності національними елітами та призвести до зміни ними зовнішньо-політичного курсу, національної, освітньої, безпеково-оборонної політики тощо.

Процес конструювання новітньої безпекової парадигми, практично не можливий без формування нових, більш адаптованих до сучасних транснаціональних загроз безпекових інститутів і механізмів, якими вже користуються технологічно розвинуті країни Заходу. Вони не лише осучаснюють безпекову політику в цій області, але й комплексно переходять на нові, політико-правові та силові принципи подолання такого виду загроз. Тому системне дотримання герметичності та еволюційності національно-безпекового компоненту Україною, гарантуватиме можливість збереження державного суверенітету держави й безперервного економічного розвитку.

Література:

1. Андросович Л.Г. Кримінологічна характеристика організованої злочинності у фінансовій сфері із транснаціональними ознаками. Юридичний науковий електронний журнал. № 4. 2019. С. 186—189.

2. Балувев Д.Г. Транснациональные преступные объединения как новый актер в мировой политике. Вестник Нижегородского Университета им. Н.И. Лобачевского. Серия Международные отношения. Политология. Регионоведение. 2004. С. 197—208.

3. Бен Ходжес: "Коли б'ють, треба давати здачі". Інститут просвіти. URL: <https://iprosvita.com/ben-khodzhes-koly-b-iut-treba-davaty-zdachi/>

4. Біленчук П.Д., Кофанов А.В., Кобилянський О.Л., Паніотов Є.К. Транснаціональна злочинність: криміналістичний аналіз: монографія / За редакцією П.Д. Біленчука. Київ: КИЙ, 2011. 52 с. (Серія "Безпекознавство").

5. Буркаль В.С. Протидія транснаціональній організованій злочинності у сфері економіки: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08; Держ. фіскальна служба України, Ун-т Держ. фіскальної служби України. Ірпінь: 2019. 19 с.

6. Вербенський М.Г. Тенденції транснаціональної організованої злочинності в Україні. Право і суспільство. 2010. № 2. С. 101—106.

7. Вонсович О.С. Інституційний вимір боротьби Європейського Союзу з транснаціональною злочинністю як однією із основних загроз європейській безпеці. Грані. № 6 (134). 2016. С. 6—11.

8. День, коли загадкова кібератака паралізувала Україну. BBC NEWS|Україна. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/vert-fut-40511484>

9. Держдеп: Торгівля людьми — гаряча проблема для України. Держдепартамент США оприлюднив доповідь про торгівлю людьми у світі. 20 червня 2019 р. ZN, UA. URL: https://zn.ua/ukr/UKRAINE/derzhdep-torgivlya-lyudmi-garyacha-problema-dlya-ukrayini-315098_.html

10. Дорошенко А.Д. Фактор транснаціональної злочинності в сучасних міжнародних відносинах: автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.04 / НАН України Ін-т світ. економіки і міжнар. віднос. Київ, 2003. 24 с.

11. Жаровська Г.П. Наукові підходи до визначення організованої транснаціональної злочинності. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2018. № 3 (108). С. 187—197.

12. Жаровська Г. П. Організаційні аспекти протидії транснаціональній організованій злочинності в Україні. Актуальні проблеми держави і права. Вип. 73. 2014. С. 475—482.

13. Жаровська Г.П. Основні моделі транснаціональних злочинних організацій // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2018. № 1 (15). С. 49—60.

14. Жаровська Г.П. Транснаціональна злочинність як реальна загроза національній безпеці України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО. Вип. 27. Том 3. 2014. С. 33—37.

15. Жаровська Г.П. Транснаціональна злочинність: джерела, ознаки, структура взаємозв'язки. Науковий вісник Чернівецького університету. Вип. 660. 2013. С. 111—117.

16. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності (укр/рос). Верховна Рада України / Законодавство України. Документ 995_789. Чинний. Поточна редакція — Ратифікація від 04.02.2004, — підстава 1433-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789

17. Марисюк К. Ознаки транснаціональних злочинних організацій. Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Юридичні науки: збірник наукових праць. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. № 861. С. 486—490.
18. Микієвич М. М. Міжнародно-правові засади боротьби із транснаціональною злочинністю в рамках Європейського Союзу. Науковий Вісник Львівського державного університ. внутрішніх справ. № 2. 2008. С. 1—8.
19. Паламарчук Г. Контрабанда — транснаціональний чи трансграничний злочин: визначення поняття. Knowledge, Education, Law, Management. 2020. № 4 (32). Vol. 2. P. 104—108.
20. Попко В. Природа транснаціонального злочину як категорія міжнародного кримінального права: теоретичний аспект. Национальный юридический журнал: теория и практика. 2019. С. 137—141.
21. Попко В.В. Криміналізація транснаціональних діянь згідно з конвенцією ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 р. "Право. Людина. Довкілля". 2019. №. 3. С. 151—158.
22. Проаналізували втрати України через війну на Донбасі та витрати Росії. Донбас реалії. 11 листопада 2019 р. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/donbass-realii/30264799.html>
23. Рудницький І.Л. Особливості виявлення та розслідування контрабанди наркотичних засобів, що вчиняються організованими злочинними групами: дисертація на здобуття ступеня доктора філософії: 081 — право (галузь знань — 08 Право); Міністерство освіти і науки України, Національний університет "Львівська політехніка". Львів, 2019. 250 с.
24. Скулиш Є.Д., Глушков В.О. Поняття транснаціональної організованої злочинності та її співвідношення з тероризмом. Право і суспільство. № 2. 2012. С. 190—194.
25. Столярський О.В. Вплив універсальних інституцій на протидію транснаціональній організованій злочинності. Актуальні проблеми держави і права. 2014. Вип. 74. С. 392—396.
26. Столярський О.В. Доктринальне визначення поняття транснаціональної організованої злочинності в міжнародному кримінальному праві. Альманах міжнародного права. 2014. Вип. 6. С. 110—118.
27. Транспортная компания США обвинила Китай в кибератаке на метро Нью-Йорка. Интерфакс. URL: <https://www.interfax.ru/world/776908>.
28. Тронько О.В. Оцінка загроз транснаціональної організованої злочинності. Альманах міжнародного права. Вип. 20. Одеса, 2018. С. 48—58.
29. Філіпов С. О. Протидія транснаціональній злочинності: кластерна модель. Правова держава. 2018. Вип. 31. С. 115—123.
30. Fortune Global 500: вперше китайських компаній у рейтингу більше, ніж американських. URL: <https://mind.ua/news/20200049-fortune-global-500-vpershe-kitajskih-kompanij-u-rejtingu-bilshe-nizh-amerikanskih>
31. Bossard A. Transnational Crime and Criminal Law. Chicago. Illinois: the Office of International Criminal Justice, the University of Illinois at Chicago, 1990. 155 p.
32. Godson R., Olson W. J. International Organized Crime. Society, 1995. Vol. 32. Issue 2. P. 18—29.
33. Kleiman M. Organized Crime and abuse control. Major Issues in Organized Crime Control. Washington: US Government Printing Office, 1987. PP 153—167.
34. Moore M. Organized Crime as a Business Enterprise. Major Issues in Organized Crime Control. Washington: US Government Printing Office, 1987. P. 51—64.
35. Richards J.R. Transnational Criminal organization, Cybercrime, and Money Laundering. CRC Press LLC, 1999. 344 p.
36. Serious and organized crime Threat assessment. Crime in the age of technology. European Police Office 2017. 60 p.
37. Shelley L. The Threat to World Order. Journal of International Affairs, 1995. Vol. 48. № 2. PP. 463—489.

References:

1. Androsovyh, L. G. (2019), "Criminological characteristics of organized crime in the financial sphere with transnational characteristics", Yurydychnyj naukovyj elektronnyj zhurnal, vol. 1, pp. 186—189.
2. Baluev, D. G. (2004), "Transnational criminal associations as a new actor in world politics", Vestnyk Nyzhegorodskogo Unyversyteta ym. N. Y. Lobachevskogo. Seryya Mezhdunarodnye otnoshenyya. Polytologyya. Regyonovedenye, vol. 4, pp. 197—208.
3. Xodzhes, B. (2021), "When they are beaten, they must surrender", available at: <https://iprosvita.com/ben-khodzhes-koly-b-iut-treba-davaty-zdachi/> (Accessed 05 Nov 2021).
4. Bilenchuk, P. D., Kofanov, A. V., Kobylyanskyj, O. L. and Paniotov, Ye. K. (2011), Transnacionalna zlochynnist: kryminalistychnyj analiz [Transnational crime: forensic analysis], KYJ, Kyiv, Ukraine.
5. Burkal, V. S. (2019), "Countering transnational organized crime in the economic sphere", Ph.D. Thesis, Criminal law and criminology; criminal executive law, University of the State Fiscal Service of Ukraine, Irpen, Ukraine.
6. Verbenskyj, M. G. (2010), "Trends in transnational organized crime in Ukraine", Pravo i suspilstvo, vol. 2, pp. 101—106.
7. Vonsovyh, O. S. (2016), "The institutional dimension of the European Union's fight against transnational crime as one of the main threats to European security", Grani, vol. 6 (134), pp. 6—11.
8. BBC NEWS in Ukraine (2021), "The day when a mysterious cyberattack paralyzed Ukraine", available at: <https://www.bbc.com/ukrainian/vert-fut-40511484> (Accessed 05 Nov 2021).
9. ZN UA (2021), "State Department: Trafficking in human beings is a hot problem for Ukraine. The US State Department has released a report on human trafficking in the world. June 20, 2019", available at: https://zn.ua/ukr/UKRAINE/derzhdep-torgivlya-lyudmi-garyacha-problema-dlya-ukrayini315098_ht ml. (Accessed 4 Nov 2021).
10. Doroshenko, A. D. (2003), "The factor of transnational crime in modern international relations", Ph.D. Thesis, Political Science, NAS of Ukraine Institute of World Economy and International Relations, Kyiv, Ukraine.
11. Zharovska, G. P. (2018), "Scientific approaches to the definition of organized transnational crime",

Naukovyj visnyk Nacional`noyi akademiyi vnutrishnix sprav, vol. 3 (108), pp. 187—197.

12. Zharovska, G. P. (2014), "Organizational aspects of combating transnational organized crime in Ukraine", Aktualni problemy derzhavy i prava, vol. 73, pp. 475—482.

13. Zharovska, G. P. (2018), "Basic models of transnational criminal organizations", Yurydychny chasopys Nacionalnoyi akademiyi vnutrishnix sprav, vol. 1 (15), pp. 49—60.

14. Zharovska, G. P. (2014), "Transnational crime as a real threat to Ukraine's national security", Naukovyj visnyk Uzhgorodskogo nacionalnogo universytetu. Seriya PRAVO, pp. 33—37.

15. Zharovska, G. P. (2013), "Transnational crime: sources, characteristics, structure of the relationship", Naukovyj visnyk Cherniveczkogo universytetu, vol. 660, pp. 111—117.

16. The Verkhovna Rada of Ukraine (2004), "United Nations Convention against Transnational Organized Crime", available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789. (Accessed 04 February 2021).

17. Marysyuk, K. (2017), "Signs of transnational criminal organizations", Visnyk Nacionalnogo universytetu "Lvivska politexnika". Seriya: Yurydychni nauky: zbirnyk naukovykh prac, vol. 861, pp. 486—490.

18. Mykiyevych, M. M. (2008), "International legal framework for combating transnational crime within the European Union", Naukovyj Visnyk Lvivskogo derzhavnogo universyt vnutrishnix sprav, vol. 2, pp. 1—8.

19. Palamarchuk, G. (2020), "Smuggling is a transnational or cross-border crime: definitions", Knowledge, Education, Law, Management, vol. 4, pp. 104—108.

20. Popko, V. (2019), "The nature of transnational crime as a category of international criminal law: a theoretical aspect", Nacyonalnuj yurydycheskyj zhurnal: teoryya y praktyka, vol. 6, pp. 137—141.

21. Popko, V. (2019), "Criminalization of transnational acts under the 2000 UN Convention against Transnational Organized Crime", Pravo. Lyudy`na. Dovkillya, vol. 3, pp. 151—158.

22. Donbass realities (2019), "Analyzed the losses of Ukraine due to the war in the Donbass and the costs of Russia", available at: <https://www.radiosvoboda.org/a/donbass-realii/30264799.html> (Accessed 4 Nov 2021).

23. Rudnyczkyj, I. L. (2019), "Features of detection and investigation of drug smuggling committed by organized criminal groups", Abstract of Ph.D. dissertation, Science of law, Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine.

24. Skulysh, Ye. D. and Glushkov V. O. (2012), "The concept of transnational organized crime and its relationship with terrorism", Pravo i suspilstvo, vol. 2, pp. 190—194.

25. Stolyarskyj, O. V. (2014), "The influence of universal institutions on combating transnational organized crime", Aktualni problemy derzhavy i prava, vol. 74, pp. 392—396.

26. Stolyarskyj, O. V. (2014), "Doctrinal definition of the concept of transnational organized crime in international criminal law", Almanax mizhnarodnogo prava, vol. 6, pp. 110—118.

27. Interfax (2021), "The US transport company has accused China of a cyberattack on the New York subway",

available at: <https://www.interfax.ru/world/776908> (Accessed 4 Nov 2021).

28. Tronko, O. V. (2018), "Threat assessment of transnational organized crime", Almanax mizhnarodnogo prava, vol. 20, pp. 48—58.

29. Filipov, S. O. (2018), "Combating transnational crime: a cluster model", Pravova derzhava, vol. 31, pp. 115—123.

30. "Fortune Global 500: For the first time, Chinese companies are ranked higher than American ones" (2021), available at: <https://mind.ua/news/20200049-fortune-global-500-vpershe-kitajskih-kompanij-u-rejtingu-bilshe-nizh-amerikanskih> (Accessed 1 Nov 2021).

31. Bossard, A. (1990), Transnational Crime and Criminal Law. The Office of International Criminal Justice, the University of Illinois, Chicago, USA.

32. Godson, R. and Olson, W. J. (1995), "International Organized Crime", Society, vol. 32, pp. 18—29.

33. Kleiman, M. (1987), "Organized Crime and abuse control", Major Issues in Organized Crime Control. Washington: US Government Printing Office, vol. 12, pp. 153—167.

34. Moore, M. (1987), "Organized Crime as a Business Enterprise", Major Issues in Organized Crime Control. Washington: US Government Printing Office, vol. 10, pp. 51—64.

35. Richards, J. R. (1999), Transnational Criminal organization, Cybercrime, and Money Laundering, CRC Press LLC, New York, USA.

36. European Police Office (2017), Serious and organized crime Threat assessment. Crime in the age of technology, Eisenhowerlaan, Netherlands.

37. Shelley, L. (1995), "The Threat to World Order", Journal of International Affairs, vol. 48, pp. 463—489.

Стаття надійшла до редакції 05.11.2021 р.

www.dy.nauka.com.ua

Електронне фахове видання

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвитку

Виходить 12 разів на рік

включено до переліку наукових фахових видань України
з питань ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
(Категорія «Б»)

Наказ Міністерства освіти і науки України
від 28.12.2019 №1643

Спеціальність 281

e-mail: economy_2008@ukr.net
тел.: (044) 223-26-28, (044) 458-10-73